

1. som i Krambuveita, og til fyllearesten. Nå to karene var svlre- nglede i kasjotten i sist innbrakte var av førstnevntes vel- k. Forklaringen var adde forsøkt å agere ende engel, da denne tok seg av lomme- for å skaffe bil, da ntet av avmektighe- lomdeboka var stor, av den vanlige av-

«d fangeleir» i Kring- middag, mandag kl. Trøndelag Kringka- redaktør Sverre J. t fra Falstad fange-

rid Vasseljen i Kring- middag, mandag kl. Ingrid Vasseljen fra aster. Hun synger et g akkompagneres av

NORGE

III. Ikke soldatenes hånd-

HØFLIGHET. betraktet er nordmen- ge enn vi er. De over- nye hva de betrak- nelige høflighetsser- pel hilser herrene selv kjente ved å løfte på spiser ute er det van- ene reiser seg fra bor- vertinne i hånden og for midtidet («Takk Når de drikker sam- illtid «Skål». Og i de r er det vanlig at en ørende holder en kort r vertskapet, og en på denne. Hvis du iorsk hjem kan denne leg. Gjør da et forsøk, ke er noen taler, for det tilfelle kan bli tatt

om det blir budt deg vil noen sulte hvis du

Politiet på oksejakt. Politiet fikk li dag melding om at en veritabel okse- dyrket friheten oppe i Jonsvannsveien på en måte som måtte ansees som en fare for den offentlige sikkerhet. Tre politimenn rykket ut for å ta tyren ved hornene.

Folk snal sa pent om a tugi og glemme. — ...gi kanskje en gang, men glemme det, aldri! Det har vi ikke lov till Disse autentiske filmene må glemmes i så stort anfall kopier i alle land at en for alltid og under alle

også?

Og om noen tusen matpakker be- gynner å lukte i Trondheim fordi de- partementet ikke kan bestemme seg for å fordele dem, så er det sikkert som det skal være. Vond lukt er vi vant

Adresse av 16.7.45

Norges tekniske høgskole. Professora- tet i treforedlingskjemi, opp- rettet ved gave fra A/S Borregaard, er bekjentgjort ledig. Professoratet ønskes besatt snarest mulig. Skandinaver gis adgang til å søke embetet, men nord- menn vil bli gitt fortrinnsrett.

SEPTEMBERDAGENE 1940.

En fremstilling av gruppeforhandlingene i lys av egne notater og „Dokument nr. 1“

Av stortingsmann, redaktør Harald Torp.

II.

Første artikkel stod i Adresse- avisen lørdag 14. juli. Jeg reiste hjem igjen til Trondheim tirsdag 10. september om kvelden, fullt overbevist om at jeg ikke skulle vende tilbake til noe nytt gruppemøte, da tyskerne etter det som var opplyst nå ville bryte forhandlingene på konges- spørsmålet. (Det tyske krav oppnådde bare 50 stemmer i gruppene, 80 stem- te mot det.) Hele uken gikk også til ende uten at jeg hørte et ord fra Oslo, så jeg ble mer og mer viss i min tro på at forhandlingene var definitivt strandet. Stor ble derfor min over- raskelse, da jeg søndag 15. september fikk beskjed om straks å komme til- bake til Oslo. I høires gruppemøte man- dag fikk jeg så vite at tyskerne allike- vel ikke hadde brutt forhandlingene. Allerede onsdag 11. september hadde de gitt beskjed om det. Men nå var de til- gjengjeld kommet med et nytt krav. De ville at presidentskapet skulle under- tegne en erklæring om, at det et fler- tall i gruppene eventuelt hadde sagt seg villig til å gå med på (suspensjon) var ensbetydende med det tyske kravet om «avsettelse». Denne erklæringen skulle hemmeligholdes. Den var uteluk- kende beregnet for arkivet i det tyske utenriksdepartement i Berlin. Dette var jo et forsøk på en typisk nazistisk svin- del, i seg selv helt forkastelig. Men selvsagt ville erklæringen i tilfelle bli brukt som et vitnesbyrd om at stor- tinget allikevel hadde bøyd seg for det tyske kravet om «avsettelse» av kon- gen. Så stor vekt la altså tyskerne på at dette kravet ble imøtekommet, at de innlot seg på et falsum for å godtgjøre

det som ikke var skjedd. President- skapet avsto selvsagt å undertegne er- klæringen, og stortingsgruppene gav presidentskapet sin *enstemmige* tilslut- ning.

Tyskerne slukte fornærmelsen. I de dagene som fulgte var der en stadig tautrekking om innholdet av overenskomsten, om riksrådets oppnev- nelse, supplering, myndighetsområde etc. Det var altså selve forutsetningen for vår stemmegivning i konges spørsmålet som har kom under drøftelse. Det ble litt etter litt klart, at tyskerne gikk fra det ene tilsagn etter det annet. Overenskomsten ble uthulet dag etter dag. Riksrådet hadde i sin først kom- perte sammensetning et *overveldende norsk* flertall, bare en to, tre NS-folk skulle få være med ut ifra den betrakt- ningsmåten at alle partier skulle være representert i rådet. Men litt etter krev- de tyskerne en øket representasjon for NS, så den listen som Hitler til slutt hadde godkjent bød på en sterk mino- ritet av NS. Dette var jo ikke forut- setningen for vår stemmegivning i gruppemøtet 10. september. Det var jo nettopp for å unngå et NS-styre at jeg da strakte meg så langt som jeg gjør- de! Og jeg var fullt på det rane med at jeg under den nye forutsetningen ikke ville opprettholde min stemmegiv- ning av 10. september. Spørsmålet løs- te seg imidlertid av seg selv. Der kom nok et tysk krav til ytterligere svek- kelse av det norske riksråd. Sorenskriv- er Harbeck som hadde bestyrt justis- departementet i administrasjonsrådet skulle etter planen fortsette i samme stilling i riksrådet. Nå forlangte tysker- ne ham utskiftet til fordel for en NS-

mann. Det var et ultimativt krav. Fyl- kesmann Christensen satte sin stilling inn på at det ikke skulle imøtekommes. Og gruppene svarte *enstemmig nei*. Dermed var forhandlingene brutt, og stortingsrepresentantene reiste hjem. Men — det skulle vise seg at tyskerne også etter dette søkte kontakt med de norske forhandlere, men ikke oppnådde det. Presidentskapet avviste den nye forsløren under henvisning til at stor- tingsrepresentantene var reist hjem og at den modifikasjon tyskerne antydte i spørsmålet Harbeck ikke ville endre gruppens stilling. Dermed var det de- finitive brudd inntrådt, framkalt fra norsk side. Det ble *intet stortingsmøte. Ingen overenskomst.*

Terboven tok konsekvensen av brud- det gjennom sin tale 25. september, hvori han brukte det av forhandlingene som passet i hans kram. De foreløbige gruppevoteringer i konges spørsmålet rev han ut av sin sammenheng, isolerte dem fra forutsetningen om et norsk riksråd, tilfredsstillende for norske in- teresser, og endelig la han gruppevo- teringene ut som *stortingsbeslutning*. Intet under at visse presseorganer med en del desorienterte folk bak seg har fått vann på møllen: *stortinget* ville avsette kongen!

Mindre har ikke kunnet gjøre de- Det har i forbindelse med det som fant sted i september 1940 vært talt om stortingsrepresentantenes unnfal- lenhet. La meg i den anledning slå fast:

1) Det tyske kravet om «avsettelse» av kongen ble *nedvotert* med stort fler- tall i gruppene

2) Det tyske kravet om en presi- dentuell erklæring til bestridelse av ovennevnte faktum ble *enstemmig* av- vist.

3) Det ultimative krav om utskifting av sorenskriver Harbeck i riksrådet ble *enstemmig* avvist.

4) Det tyske forsløket på å få for- handlingene igang igjen etter at de var brutt og stortingsrepresentantene var reist hjem ble avvist av presidentskapet.

Og dette skjedde under forhandlin- ger, ikke mellom to likestilte — parter, men mellom seierherrene på den ene siden og de beseirede på den andre. De siste ble ved forhandlingsbordet i vir- keligheten bare budt konsekvensene av landets nederlag og kapitulasjon!

Kan da dette kalles unnfalldig?

En ting får en i rettferdigheten navn med! — ville en over- enskomst som kunne mildne vårt folks kår under okkupasjonen så måtte en også være villig til å betale en pris. En får intet for intet, spesielt ikke hos tyskerne, og særlig ikke når de sitter som seierherre med halvparten av Eu- ropa under sitt herrerdømme. Allikevel sa vi *nei* til den prisen tyskerne for- langte. Og da de gav kjøp sa vi *atter nei*, fordi den overenskomsten de bød ble utilfredsstillende.

Det er konges spørsmålet som avisene og publikum har vært utelukkende opptatt av. Forståelig nok, for det er det enkleste og det populære, og det var også det spørsmålet som de norske forhandlere kjempet hardest om. Men i virkeligheten er det riksrådet som er utgangspunktet for de forhandlingene som ble ført og som også var målet med dem. Kongens «avsettelse» eller suspensjon var den tyske betingelsen for å få riksrådet med de norske folk. Best hadde det selvsagt vært om vi kunne ha be- holdt *administrasjonsrådet*. Det arbe- det bra og var respektert av hele vårt folk og det hadde kanskje klart å øve fortsatt innflytelse på utviklingen i

Fortsettes 4. side, spalte 3.

101653

LIT

Verking av radioapparater
nr. 4.
Krambodgt. 1. Hens følgende apparater:

Nr.	Type	Nr.
6384 F 02	E 18549 E 012	
E 6398 E 03	730 A RO 18670	
E 6390 E 01	E 18683 E 01	
6605 C	390 A 18999	
E 6642 E 04	522 A Octode	
E 6656 E 02	super	19515 N
E 6699 E 03	Octode super	
E 6780 E 02+	522 A	19615 N
6797 F		19999 N
6815 F		E 19722 E 01
E 6854 E 01		E 19828 E 13
E 6893		19842 N
6954		E 19845 E 13
EI 7147 E 03	845	E 20117 E 02
E 7155 E 02+		E 20547 E 04
7174 B		E 20672 E 04+
E 7178 E 03		E 20727 E 04
E 7242 E 02	607 A-32	E 21222 E 010+
E 7273 E 03+	Super Induc-	
A E 7400 E 07+	tanse 834 AS	21292 F
N 7530	Super Induc-	
E 7597 E 02	tanse 834 AS	21312
E 7606 E 014	750 A-32	E 21600 E 013
E 7625 E 011	170 A-32	E 21890 E 04
E 7666 E 011	470 A-32	E 21995 E 04
E 7700 E 02		E 22004 E 04
E 7751 E 02	470 A-32	22152 E 05
E 7798 E 02	2534	22206 G
E 7800 E 011	Super Induc-	
L 7852	tanse	
E 8014 E 06	634 A C	22367
E 8200 E 02	208 A-19	22517 E 04
8202	206 A-19	22523
8231	521 A	22530 F
E 8299 E 03	206 A-19	E 22594 E 04
E 8385	Octode sup.	22631 N
E 8528 E 014	Octode super	
E 8558 E 12	521 A	22700
E 8612 E 010		E 22719 E 04
A 8717		E 22720 E 04
E 9031 E 02	206 A-19	E 22881 E 04
E 9077 E 02	206 A-19	F 22896 E 04
E 9084 E 02		E 22906 E 04
E 9438 E 010	667 A-32	E 23545 E 011
P 9497 E 04	Octode sup.	23862 N
E 9583 E 04	738 B	23996 +
10081	Super Induc-	
10109	tanse 738 B	24074
10165	Octode sup.	24171 N
E 10325 E 06	2514	24957 +
P 10407 E 04	461 A-32	E 25539 E 012+
10418 +	Octode sup.	26817
E 10476 E 05	122 A B C	
P 10489 E 04+	G 8	E 27422 E 09
10623	122 A B C	- 08
10660	751 A	E 27799 E 011
10668	751 A-32	E 27921 E 010
10692	"Phono"	27982
10753		E 27989 E 011
10778	751 A-32	E 28030 E 010
E 10932 E 04	751 A-32	E 28768 E 010
11017		E 28778 E 010
11056 +		29935 F
11122 E 04	687 A-32	30136
11160 E 04		E 30860 E 05
11170		E 31369 E 13
11182		E 31406 E 13
E 11198 E 03	695 A-32	E 31421 E 13
F 11245 E 04	695 A-32	E 31627 E 13
11258 +		E 31952 E 012
E 11287 E 01	630 A	FO 31995
E 11438 E 8		E 32235 E 012
E 11692 E	461 A-32	E 32361 E 012
11755	470 A-32	E 32369 E 03
E 11911 E 02	461 A	E 32468 E 012
12014		E 32473 E 012
E 12075 E 02	470 A-32	E 32518 E 08
F 12115 E 02		2511
12138 +		32658
E 12440 E 02	2511	32697
12442	206 A-19	E 33480 E 06
E 12555 E 01		34095 +
12800 +	Super Induc-	
E 12661 E 05	tanse	K 34422
E 12715 E 05		E 35182 E 011
E 12848 E 06		E 35189 E 011
12878 F	867 A-32	E 35169 E 011
13082	667 A-32	35487 E 011
13140		E 36497 E 011
13289	m/3 hyttal.	36951
13361 N	2032	39081
E 13363 E 010		37124
E 13470 E +		E 37629 E 012
E 13483	521 A	37719 F
E 13677 E 010		E 37739 E 012
M 13707 E	Octode sup.	37905 F
E 13720 E 010	521 A	38044 +
E 13764 E 010	122 ABC	
E 13792 E 01	08	E 38272 E 09
13841		E 38276 F
E 13887 E 04+	122 ABC	
M 13986 E	08	E 38827 E 09
M 14251	695 A-32	E 41842 E 13
E 14339 E 012		43117 L
E 14429	2515	43655
		44027 +
	2611	E 44356 E 13
		E 44899 E 13
	461 A-32	E 44759 E 13
		E 45149 E 13
		E 47052 E 13
	695 A-32	E 47077 E 13
	458 A-32	E 47928 E 0
		48705
		E 49304 E 012
	461 A	49310 E 010

Septemberdage 1940.

norsk regning. Men tyskerne krevede en forandring etter at hele landet var besatt. Og fra norsk hold ble det gitt etter på dette punkt, idet høyesterettsjustitiarius Paal Berg i møte hos tyskerne den 16. juni uttalte at den ordningen som var i standbrakt ved administrasjonsrådets opprettelse heller ikke fra norsk synspunkt var fullstiltende. Han antydet at høyesterett i stedet etter anmodning fra stortingets presidentskap kunne oppnevne et riksråd på 14-15 medlemmer som representerte de forskjellige landsdele og næringer og at stortinget deretter snarest mulig ble sammenkalt til møte for å godkjenne nyordningen og gi riksrådet den nødvendige fullmakt. (Dokument nr. 1, side 5, sp. 2). Så vidt jeg kan se er det i denne uttalelsen at riksrådskansen for første gang lanseres overfor tyskerne. Den ble da også akseptert, men på det vilkåret at kongen og regjering skulle erklære for avsatt, hvilket dog Paal Berg ikke ville gå med på. Men allerede neste dag utvikles riksråd-tanken i et forslag fra de norske forhandlernes side, og så vidt det framgår av dokument nr. 1 var også høyesterettsjustitiarius til stede, uten å ha gjort noen innvending. Det heter i forslaget at det fra norsk hold er «forutsetningen at det ikke tas opp nå spørsmål som ikke er aktuelle før freds slutningen, men at man på den annen side tar den fulle aktuelle konsekvens av at kongen og regjeringen har forlatt landet.

Stortingets presidentskap framlegger følgende forslag:

- 1) Da regjeringen ved å forlate landet er satt ute av stand til å administrere riket, og da kongen under de rådende forhold er avskåret fra å utøve de funksjoner som forfatningen har pålagt kongemakten, finner stortinget det å være sin plikt å oppnevne et riksråd som overtar disse funksjoner.
- 2) Stortinget bestemmer Riksrådets fullmakt.

Så følger punktene 3, 4 og 5. (Dokument nr. 1, side 6, sp. 2.)
Når en klandrer stortingsgruppen for eventuelt å ville ha stemt for kongens suspensjon bør en holde seg ovennevnte forslag klart for øyet. Forslaget tar den fulle aktuelle konsekvens av at kongen og regjeringen har forlatt landet og henlegger deres forfatningsmessige funksjoner til riksrådet. Det behøves ikke her sies i direkte ord at kongen suspenderes, eller trer midlertidig tilbake. Hadde vi fått et slikt riksråd så var allikevel kongen gjennom riksrådet satt ut av spillet, så lenge krigen varte. Det var en suspensjon allerede som følge av de fullmaktene riksrådet skulle forlenes med.

En like så høyt æret som bedaget forhennevende minister, Benjamin Vogt, fikk ikke for stortingets sammentreden i år plassert noen kraftsøler mot stortinget i Morgenbladet. Han spør her, hvorledes d'hr. stortingsrepresentanter kan agere grunnlovens vokterer når de selv bryter grunnloven. Han også tenkte for på suspensjonen av kongen. Men hvorfor ikke begynne med begynnelsen? Administrasjonsrådet oppnevnt av høyesterett var etter min beste overbevisning grunnlovsstridig, og riksrådet ville vært grunnlovsstridig, hvis det var blitt til virkelighet. Så meget ville vært og var også grunnlovsstridig av det som foregikk under krigen. Det er derfor også nok så likegyldig om høyesterett 15. juni sakke opp et p.m., hvori det fastslo at en avsettelse av kongen og regjeringen ville være grunnlovsstridig — høyesterett som hadde oppnevnt administrasjonsrådet! Dette p.m. så forresten ikke gruppen saunten av og hjerte heller ikke om det i septemberdage 1940. Men allerede 17 juni — altså bare to dager etter å ha vært med å lage det nevnte p.m. — uttalte høyesterettsjustitiarius Paal Berg til presidentskapet under inntrykket av Frankrikes kapitulasjon 17. juni, og nettopp med henblikk på de fortsatte forhandlingene med tyskerne: Nå er det slutt med jusen, det er politikk det nå spørres om, og politikk er situasjonen for Norge

en helt annen enn før. (Dokument nr. 1, side 6.)
Dette er jo klare ord og de kan bare utlegges denhen, at nå kan en ikke til grunnlovens og lovens paragrafer, nå får vi drive realpolitikk!

Det er vel under en situasjon som den daværende, at en kan henvisse til den konstitusjonelle nødrett, da en ikke kan spørre om dette eller hint er i overensstemmelse med grunnlov og forfatning, hvis de som er satt til å avgjøre og ansvaret finner det nødvendig av hensyn til folkets vitale interesser. Ja, ansvar kan endog tenkes å bli gjort gjeldende hvis en ikke nytter den adgang som ligger i den konstitusjonelle nødrett. Det var vel under henvisning til den konstitusjonelle nødrett at administrasjonsrådet ble oppnevnt. Og det samme gjelder vel flere av de provisoriske anordningene som ble utstedt av regjeringen i London. Den gamle ministeren har tyvensynlig oversett dette, eller han var i den lykkelige alder og stand at han ikke hadde det ringeste med tyskerne å gjøre. Da kan en segens være diehard!

De var flere fremtredende menn som sa til meg i september 1940 at vi endelig måtte komme til en forståelse med tyskerne. Av «Dokument nr. 1» vil en også se at det manglet ikke på henvendelser til presidentskapet, ja endog direkte til tyskerne av lignende innhold. Formannen for arbeidernes faglige landsorganisasjon, Elias Volan, truet således med å gå sine egne veier hvis det ble brudd. Og i et møte som de norske forhandlere hadde med tyskerne 15. juni sa Dellbrügge at etter føyhandlinger han hadde hatt samme dag med representanter for handel og industri var det for ham ganske uforståelig at de oppnevnte forhandlere ikke ville ta avstand fra regjeringen Nygaardsvold. (Men å gi Nygaardsvolds regjering på båten var det samme som å berøve kongen hans konstitusjonelle grunnlag, det vil si, også å sette kongemakten ut av funksjon).

Jeg vet ikke om Elias Volan og de herrer Dellbrügge nevnte vedstår seg sitt standpunkt av 1940. Men det vet jeg at de herrer som uttalte seg til meg i 1940, de gjør det ikke! En av dem har endog gått til kvasse angrep. Det siste er ikke bra, men ellers er det mennesskelig forståelig, at folk som ikke hadde noe ansvar går fra sine synsmåter i dag. For i dag er jo situasjonen upektelig en noe annen enn i 1940, og etter min oppfatning kan en ikke se på begivenhetene i 1940 med dagens øyne. Iallfall fikk vurderer dem rettferdig. Der er talt om folkeviljen i denne forbindelse. De stortingsrepresentantene som på de tidspunktet så det som en nødvendighet å komme til en ordning med tyskerne gjennom et norsk riksråd representerte ikke folkeviljen, heter det. Ja, mon det? Værlig talt, hvor stod folkeviljen i 1940 umiddelbart etter at landet var erobret og besatt? Det kan iallfall ikke bevarer i dag. Bordet fanget ikke tanker og uttalelser i 1940, bortsett fra stortingsrepresentantenes.

I dag sees også begivenhetene i 1940 i seiers lys. Bortsett fra dem som sitter ubehjelpelig fast i myra er der en tendens til å framstille seg selv som den som også den gang, i svarte natten — den svarteste natten i Norges historie — så klart og ikke et øyeblikk vaklet. Ja, de fantes også ganske vist. Men synd er det at vi ikke den gang som i dag hadde midler til å gi godtrokns oppfatning offentlig uttrykk. Da kan det vel være at mange av dem som i dag berer hakeskjegget høyest, ville fått svidd det litt ved en konfrontasjon med portrettet av 1940.

Det er imidlertid min tro, at når begivenhetene er kommet mer på avstand og sinnene er fælt til ro igjen og en evner å se ikke bare bruddstykker, men helheten, så vil vurderingen av det som fant sted i 1940 bli en annen enn i dag. Da vil en i et hvert fall ikke kunne unngå å se det vesentlige, det at der ikke ble noen overenskomst med tyskerne i 1940, det tyskerne selv hadde håpet. Og at det var presidentskapet og stortingsgruppen, dette resultatet skyldtes.

Trondheim, juli 1945.
Harald Topp.

Generalforsamling i

Haugberg, Olav Jørstad, Asbjørn Lyng

Mens vi venter
på nye ting
deles tøy til
Send oss
ben allers
REEL

HØIFJELLSOL (he)
SJENERENDE HAR, VORTER OG FLEK
Medisinsk HARPLEIE, HUDPLEIE og
Fotlidelser helbredes.
Fysikalsk og hygienisk
Olav TRYGV. st. 40. SIGRID RYKHUS.

BREVSKOLE
Maren Gulhaugen's B
Bergen.

AVISER — UKEB
Prospektkort — Motejournal
og ellers det som kan skaffes i
Kioskenes Ek

JULIUS MASKE Alt i esker,
Merke- og k
BULLDO
TØMMERFORBIND
Enefabriksasjon, Hovedlager og
INGENIØR O. THEODORSEN
Telefon 26127. N. Slottsgt. 4. Telegraf

Ha respekt for Deres fyllpenne
Med BARNENGENS klare
og lettflytende fyllpenneblekk fun-
gerer fyllpennen som den skal!

Nordlandsbanen frem dalen neste som

I en samtale med «Norsk Handels- og Sjøfartstidende» opplyser generaldirektør Løken ved Statsbanene at det i krigsårene er utført et imponerende arbeid ved Nordlandsbanen. «Etter uttalelser fra mange hold er det gått inn i bevissthet at det er livsfarlig å reise med Nordlandsbanen, — sier generaldirektøren, — men jeg finner absolutt grunn til å berolige på dette punkt. Jeg har nylig vært på befaring der oppe, og jeg kan si dem at banen er fin-fin helt til Mo i Rana. Jeg er helt imponert over det arbeid som er utført. Det er lykkes våre ingeniører å drive arbeidet etter våre egne planer og stikninger, og banen tilfredsstillende stort sett våre tekniske fordringer. Arbeidet er blitt sterkt krøllet, og kverner har av den grunn hengt litt med nebbet. Det kan jeg ikke se noen grunn til. Bevilgning har jo den forste driftens gjort det hele dryss, og det er blitt endel etterarbeid med justering og slikt.

Store sprengnings- og tunnelarbeider har vært satt bort til private selskaper. Ordet entreprenør har for tiden, som rimelig kan være, en dårlig klang hos gode nordmenn. Men jeg vil understreke at de entreprenørene som arbe-

det for oss
kun de som
Banen bygg
Også nord
imponerende
bygging og
års tid skal
dalen, nord
Løken. Det s
av den vans
Saltfjellet
Boda, men
nådd, vil
Banens end
er nå Dund
Mo og 498
For tiden
krigsangst
Det er im
ordning.

— Jeg ar
for landet
forent, —
Man kan ne
noen milit
virksomhet

Ingen Gestapo- eller SS
I svenske grensetrakter.
Snart i
igjen